

Γράφει ο **Μιχάλης Ρίζος**

Το κίνημα των δημοσίων υπαλλήλων απέναντι στον ανθρωποφάγο νόμο **4250** για τη λεγόμενη «αξιολόγηση» στο δημόσιο, μας έχει εκπλήξει ευχάριστα έως τώρα. Έχει δυσκολέψει έντονα την κυβέρνηση, που μοιάζει ανήμπορη να «επιβάλει το νόμο» μπροστά στη μαζική ανυπακοή των εργαζομένων στο δημόσιο, ενώ έχει συναντήσει και την άρνηση εφαρμογής του σε καθόλου ευκαταφρόνητα τμήματα της ανώτερης διοικητικής ιεραρχίας (40% περίπου των γενικών διευθυντών δηλώνει ότι δεν θα υλοποιήσει την αξιολόγηση). Αναγκάζει ακόμα και τις δυνάμεις του κυβερνητικού συνδικαλισμού να «παρακολουθούν το ρεύμα» μη μπορώντας να κάνουν αλλιώς, σε αντίθεση με τη στάση των ίδιων δυνάμεων στη ΔΕΗ ή σε άλλους χώρους.

Μέσα στην αγωνιστική άπνοια του τελευταίου διαστήματος, την ήττα των περισσότερων απεργιών και την άτακτη υποχώρηση των αντιστάσεων όταν το κράτος απαντούσε με την ανοιχτή ποινικοποίηση των αγώνων (επιστρατεύσεις κλπ), **ο αγώνας αυτός αποτελεί μάλλον την αρχή ενός νέου κύματος ριζοσπαστικοποίησης του κόσμου της εργασίας και όχι μια εξαίρεση που επιβεβαιώνει τον κανόνα.** Τέτοια δείγματα εξάλλου αναδεικνύονται πρόσφατα από την **απεργία των εργατών της Cosco, τους αγώνες των εμποροϋπαλλήλων ενάντια στην Κυριακάτικη εργασία, την ηρωική μάχη των καθαριστριών ενάντια στους εργολάβους-δουλέμπορους όπως στο Δρομοκαίτειο.**

Ο σκοπός όμως αυτού του σημειώματος είναι κυρίως να προσπαθήσει να αντικρούσει ορισμένα βασικά επιχειρήματα γύρω από την αξιολόγηση, που όσο οξύνεται η αντιπαράθεση όλο και περισσότερο «πέφτουν στην πιάτσα» από την κυβέρνηση και τα παπαγαλάκια της, προσπαθώντας να κάμψουν τις αντιδράσεις και να απομονώσουν τους δ.υ. από την υπόλοιπη εργατική τάξη.

1) Η κυβέρνηση ισχυρίζεται ότι η αξιολόγηση είναι μια ουδέτερη έννοια, μια εξω-πολιτική, τεχνοκρατική διαδικασία για να βελτιωθούν οι δημόσιες υπηρεσίες. Με

αυτή «θα ξεχωρίσουν οι καλοί από τους μέτριους και οι μέτριοι από τους κακούς, προς όφελος του δημόσιου – κοινωνικού συμφέροντος, όπως γίνεται σε όλα τα σύγχρονα κράτη». Αποσυνδέει δηλ. την αξιολόγηση από την κυρίαρχη πολιτική του μνημονίου, του δημοσιονομικού κόστους, των οδηγιών της Ε.Ε. και του ΔΝΤ για «μικρότερο και πιο ευέλικτο δημόσιο». **Στην πραγματικότητα συμβαίνει ακριβώς το αντίθετο.** Οι νόμοι της κυβέρνησης ΝΔ – ΠΑΣΟΚ, όπως και κάθε κυβέρνησης, υπαγορεύονται από τη στρατηγική που έχουν επιλέξει, και που συμβατικά ονομάζουν «μνημόνιο και πρόγραμμα δημοσιονομικής προσαρμογής». Η στρατηγική αυτή, σε συμφωνία με την τρόικα, τα διεθνή και εγχώρια επιχειρηματικά συμφέροντα και τους βασικούς πυλώνες της εξουσίας στη χώρα μας, περιλαμβάνει:

-Συμπίεση του άμεσου και έμμεσου κόστους της εργατικής δύναμης και ευέλικτη διαχείρισή της, μέχρι τα όρια της απόλυτης εξαθλίωσης σε ιδιωτικό και δημόσιο τομέα (μείωση μισθών, συντάξεων, προσφοράς κοινωνικών υπηρεσιών, πόλεμος στη σταθερή εργασία, απολύσεις, δουλειά με 5μηνα κλπ)

-Γιγάντια αντιδραστική αναδιάρθρωση σε όλο το κράτος και το δημόσιο, προκειμένου αυτό να γίνει πιο μικρό, φτηνό και ευέλικτο, σε ότι αφορά τον κοινωνικό του ρόλο, πιο εχθρικό απέναντι στο λαό.

Παράλληλα το ίδιο το κράτος και το δημόσιο (που κατά τα άλλα έχει χρεοκοπήσει και πρέπει να μικρύνει) μεγαλώνει όταν πρέπει να τροφοδοτήσει τις τράπεζες και τους εφοπλιστές, να δώσει «επιχειρηματικά κίνητρα» και τζάμπα χρήμα στα διάφορα λαμόγια – επενδυτές, να χαρίσει απλήρωτες εργοδοτικές εισφορές από τους φόρους του ελληνικού λαού, να ξεπουλήσει τη δημόσια περιουσία και τις υποδομές.

-Πλήρη παράδοση του δημόσιου συστήματος στα ιδιωτικά κεφάλαια, το «άνοιγμα στην αγορά», όπως το λένε πιο εύσχημα. Οι πολυεθνικές, και τα μεγάλα funds, διψάνε για «επενδύσεις». Η πτώση του ποσοστού κέρδους τους λόγω της κρίσης αλλά και των αντικειμενικών ορίων συσσώρευσης που δημιουργεί η υπερανάπτυξη (και υπεραντιδραστικοποίηση) του ολοκληρωτικού καπιταλισμού της εποχής μας τα κάνει ολοένα και επιθετικότερα, όλο και πιο αδηφάγα. Επιχειρούν να διεισδύσουν παντού, σε εθνικούς-στρατηγικούς τομείς της οικονομίας (βλέπε εξελίξεις με ΔΕΗ, αιγιαλούς, ελεύθερους χώρους κλπ), στο λιανικό εμπόριο (φαρμακεία, είδη διατροφής, μεταφοράς, μικρές εμπορικές επιχειρήσεις-από εδώ προκύπτει και η κατάργηση της Κυριακάτικης αργίας στα καταστήματα κλπ), ακόμα και στο στενό πυρήνα του κοινωνικού κράτους (νοσοκομειακή περίθαλψη, δημόσια παιδεία, τομείς κοινωνικής πρόνοιας).

-Απόλυτη τήρηση των «υποχρεώσεων» απέναντι στους δανειστές, δηλ. πλήρη υποταγή στην καταβολή των δόσεων του ληστρικού, τοκογλυφικού χρέους στα τραπεζικά μεγαθήρια.

-Μεταλλαγή της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας σε αστικό ολοκληρωτισμό, επιδιώκοντας να θέσουν όλη την κοινωνία κάτω από τη μπότα του πειθαρχικού δίκαιου και της διαρκούς επιστράτευσης.

Τον τόνο δίνει ο πρωθυπουργός Σαμαράς σε πρόσφατες δηλώσεις του: «Τελειώνουμε με τον κρατισμό και τον λαϊκισμό του παρελθόντος και μπαίνουμε στη νέα μεταπολίτευση». Πόσο πιο ωμά και καθαρά να περιγράψει αυτή τη στρατηγική;

Ο νόμος 4250 λοιπόν είναι προϊόν και ταυτόχρονα εργαλείο αναμόρφωσης του δημοσίου στη βάση της παραπάνω στρατηγικής. Δεν έρχεται από το πουθενά, διαχρονικά, εξω-ιστορικά. Δένεται οργανικά με το μνημόνιο και τις αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις κυβέρνησης - Ε.Ε. - επιχειρηματιών. Γι αυτό συναντά τη μαζική αντίδραση των εργαζομένων που από ένστικτο καταλαβαίνουν τι τους περιμένει, γι αυτό ανησυχεί και την κυβέρνηση που καταλαβαίνει ότι «αν σπάσει ο νόμος» κινδυνεύει ή καθυστερεί καίρια η προώθηση της στρατηγικής της. **Ο νόμος αυτός πρέπει να καταργηθεί στο σύνολό του.**

2) Η «δεύτερη κυβερνητική γραμμή» παραδέχεται ότι η αξιολόγηση αυτή είναι κακή και δοκιμαστική, αλλά με ορισμένες τροποποιήσεις «μπορεί να γίνει καλύτερη και να συμφωνήσουν οι εργαζόμενοι για το καλό του συνόλου».

Είναι μια γραμμή που πλασάρει κυρίως το ΠΑΣΟΚ και κάποια τμήματα της συμβιβασμένης αριστεράς, που κινούνται εντός του πλαισίου. Ή, κατά καιρούς, και οι Νεοδημοκράτες υπουργοί (Βορίδης, Μητσοτάκης κλπ) που καθησυχάζουν τους υπαλλήλους ότι δεν θα υπάρχουν απολύσεις ή μειώσεις μισθών ως συνέπεια του κακού βαθμού τους. Λένε φυσικά ψέματα. Τα νούμερα των απολύσεων είναι σαφέστατα, η αντικατάσταση της μόνιμης εργασίας από θέσεις δουλειάς των 500 ευρώ δεδηλωμένη, ενώ το νέο μισθολόγιο στο δημόσιο που θα συνδέει το μισθό με το βαθμό και την απόδοση του κάθε εργαζόμενου είναι ήδη ανακοινωμένο. Ποιον λοιπόν δουλεύουν;

Όσο όμως υπάρχει το μαύρο μέτωπο της ΕΕ και των «δανειστών», αυτή η κυβέρνηση και αυτή η πολιτική δεν μπορεί να κάνει «καλή αξιολόγηση». Είναι δέσμια των κυρίαρχων συμφερόντων, ποτέ δεν θα αξιολογήσει και δεν θα νομοθετήσει υπέρ του λαού. **Οι νόμοι δεν υπάρχουν γενικά. Έχουν ταξικό πρόσημο. Το κεντρικό ερώτημα είναι πάντα «από ποιόν γίνονται» και για ποιο σκοπό.** Ο νόμος **4250** για την αξιολόγηση στο δημόσιο θεσπίστηκε από τη συγκεκριμένη κυβέρνηση και εξουσία που κάθε άλλο έχουν δείξει ότι νοιάζονται για το «καλό του λαού». Στοχεύουν στο δημόσιο-επιχείρηση και σε εργαζόμενους φτηνούς και πειθαρχημένους, χαρά για κάθε εργοδότη και εργολάβο που θα «αγοράσει» τα βασικά φιλέτα της κρατικής παραγωγικής μηχανής και των υπηρεσιών.

Δες τε τι τροπολογία - σύμφωνα με δημοσιεύματα - προτείνει η κ. Χριστοφιλοπούλου για να απαλύνει τις συνέπειες του νόμου 4250 και να αποκοιμίσει τους εργαζόμενους που αντιστέκονται: «προτείνουμε να διατηρηθεί η ποσόστωση, αλλά να εξασφαλιστεί ότι όσοι πάρουν κάτω από τη βάση δεν θα απολυθούν (sic!) και ότι αντί για το...πειθαρχικό οι υπάλληλοι που δεν θα αξιολογηθούν να τιμωρηθούν με στέρηση εξέλιξης και μετατάξεων ως ισοδύναμα μέτρα». Η αθλιότητα σε όλο της το μεγαλείο!

Και δες τε πως πανηγυρίζουν οι εκπρόσωποι του δημοσιονομικού σφαγείου και του ευρώ όταν επιτυγχάνονται οι στόχοι τους: «Σας φέρνω καλά νέα είπε **ο επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης Λέανδρος Ρακιντζής, ο οποίος υπέβαλε σήμερα στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας, Κάρλο Παπούλια, την έκθεση για το 2013.** Το Δημόσιο όπως τα πάει συμμαζεύεται» είπε ο κ. Ρακιντζής, παραδίδοντας στον Πρόεδρο την ετήσια έκθεση, και πρόσθεσε: «Φαίνεται ότι όσο μικραίνει το κράτος λειτουργεί καλύτερα. Δηλαδή ένα εκατομμύριο υπάλληλοι ήταν μάλλον πάρα πολλοί, τώρα που φτάσαμε στους επτακόσιους

πενήντα χιλιάδες, δουλεύουν καλύτερα».

Ο επιθεωρητής Δημόσιας Διοίκησης σημείωσε, επίσης, πως «η αυστηρότητα της πειθαρχικής διαδικασίας κάνει τους υπαλλήλους πολύ προσεκτικούς». Στην παρατήρηση δε του κ. Παπούλια ότι «υπάρχει μια βελτίωση», συμπλήρωσε «βελτίωση αισθητή».

«Και τα νούμερα και η βαρύτητα των πειθαρχικών αδικημάτων, και οι αποδόσεις είναι καλύτερες».

3) Στη συνέχεια επιστρατεύεται και η δήθεν οργή της υπόλοιπης κοινωνίας. «Οι δημόσιοι υπάλληλοι δεν θέλουν να αξιολογηθούν γιατί έχαιραν ασυλίας από τις κυβερνήσεις και στην ουσία κάνουν ότι θέλουν στη δουλειά τους. Είναι αυθαίρετοι και ανεξέλεγκτοι».

Δεν υπάρχει πιο αποκρουστικό ψέμα από αυτό. Οι δ.υ. αρνούνται να αξιολογηθούν από την κυβέρνηση, την τρoίκα και τους κανιβαλικούς νόμους της. Λογοδοτούν και υπηρετούν στους εργαζόμενους και τις κοινωνικές τους ανάγκες τους. Υποστηρίζουν τον εργατικό-κοινωνικό και όχι τον κρατικό έλεγχο. Καταγγέλλουν τις πολύμορφες παρεμβάσεις ιδιωτικοποίησης του δημοσίου, βρέθηκαν μπροστά σε όλους τους κοινωνικούς αγώνες. Η νοσηλεύτρια και ο γιατρός του ΕΣΥ, ο «σκουπιδιάρης» των ΟΤΑ, ο δάσκαλος και ο καθηγητής, ο διοικητικός υπάλληλος των υπουργείων, ήδη από το 2010 «αξιολογήθηκαν» και βρέθηκαν «τεμπέληδες, αντιπαραγωγικοί, διεφθαρμένοι, με πολλά δικαιώματα κλπ». Και μειώθηκαν κατά 40% οι μισθοί τους, υποχρεώθηκαν σε υπερεργασία με απλήρωτες υπερωρίες και τραγικές ελλείψεις προσωπικού, απολύθηκαν, τέθηκαν σε διαθεσιμότητα, συναντούν την καθημερινή τρομοκρατία από τους διοικητές και τους προϊσταμένους στους χώρους δουλειάς. Παρά τα πτυχία τους, τα χρόνια εργασίας τους, τη δοκιμασία τους όλα αυτά τα χρόνια, το βαρύ και ανθυγιεινό του επαγγέλματος σε πολλούς κλάδους.

Και όσο για το ρουσφέτι, που πράγματι ήταν εκτεταμένο στο δημόσιο τομέα τις προηγούμενες εποχές, και που τώρα γενικεύεται και στον ιδιωτικό (από τη Χαλυβουργία μέχρι τα Super Market και τον Ιανό, χρειάζεσαι περίπου πιστοποιητικό κοινωνικών φρονημάτων και συστατική επιστολή από βουλευτή ή δήμαρχο ή δεσπότη για να βρεις αξιοπρεπή δουλειά) δεν θα απολογηθούμε εμείς για το σαθρό πολιτικό σύστημα ομηρίας και εκμαυλισμού των εργαζομένων που οικοδομούσαν όλα αυτά τα χρόνια τα καθεστωτικά κόμματα. Στις σημαίες μας θα γράφουμε πάντα «μόνιμη και σταθερή δουλειά, με τον εργαζόμενο αφέντη και ιδιοκτήτη του πλούτου που παράγει. Όχι ζητιανιά και ομηρία στους κυρίαρχους για ένα κομμάτι ψωμί».

Σκίτσο του Αρκά

Στην πραγματικότητα **την περηφάνια και την αντίσταση** απέναντι στους άδικους νόμους και το άδικο σύστημα, **την άρνηση υποταγής** τη βαφτίζουν «**άρνηση αξιολόγησης**». Αντιδρούν λυσσασμένα όταν βλέπουν να «**παίρνουν όλοι 10**» γιατί θέλουν τον εργαζόμενο «**κάτω από τη βάση**» με **χαμηλή ανταλλακτική αξία**. Και επιδιώκουν κάτι ακόμα πιο διαβολικό. Στη γενική μιζέρια πρέπει να «**έχουμε διακρίσεις**».

Άλλος πιο ψηλά, άλλος πιο μέτρια και άλλος πιο χαμηλά. Μπορεί οι διαφορές στο μισθό να είναι της τάξης των 30 ευρώ ή ένα καλύτερο πόστο στην υπηρεσία, με τη νέα βαθμολογία-ψευτοαξιολόγηση που ετοιμάζουν, πρέπει όμως να «**φαίνεται η διαφορά**», **ο καθένας εργαζόμενος να δείχνει ξεχωριστός από τον άλλο, να νοιώθει διαφορετικό άτομο, όχι συλλογική ομάδα, πτέρυγα, τάξη. Για να μας εκμεταλλεύονται βαθύτερα.**

4) Και όταν δεν μπορούν να πείσουν με αυτά τα επιχειρήματα οδηγούνται στον ανοιχτό κοινωνικό αυτοματισμό-χρυσαιγιτισμό. «Ο λαός, οι άνεργοι και οι ιδιωτικοί υπάλληλοι πληρώνουν τους δημόσιους για να κάθονται και να μην αξιολογούνται». Όχι αγαπητοί μου. Δεν θα δούμε τον κόσμο ανάποδα όπως θέλετε εσείς. Οι άνεργοι και οι εργαζόμενοι του ιδιωτικού τομέα πληρώνουν τους βιομήχανους, τους τραπεζίτες και τους εφοπλιστές, όχι

τους δημοσίους υπαλλήλους. Τα αφεντικά τους που σφετερίζονται τον κοινωνικό πλούτο και παρουσιάζονται ως «επενδυτές» και «σωτήρες του λαού». **Όλοι μαζί, σε κοινό μέτωπο εργαζομένων-νεολαίας μπορούμε να τους ανατρέψουμε. Και τότε η δύναμή μας θα είναι ανυπολόγιστη.**